

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

E LŐ F I Z E T E S I Á R :		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Vasárnapi munkaszünet.

Zombor, július 3.

A kereskedelmi miniszteriumot elfogult ellensége sem illetheti a tétlenség vádjával. Csak az imént számoltunk be az ipartörvény kodifikálásának vagy munkájáról s ime már megint egy újabb kész törvény javaslata van előttünk az ipari munkának vasár- és ünnepnap szüneteléséről.

Az új törvényjavaslat voltaképpen az 1891. évi XIII. t. c.-nek átdolgozása a törvénycikk életbeléptetése óta szerzett tapasztalatok alapján. Megszünteti a kontroverziákat, szabatosan megállapítja a munkaszünet felfüggeszthetőségének esetét s azon ipari üzemekben, melyekben vasár- és ünnepnapokon sem szünetelhet a munka, kárpótlásul hétköznapi munkaszünetet rendel a munkás részére.

A munkaszünethez való jog statuálása és érvényesítése a munkások javára a javaslatnak az alap gondolata, melyből összes többi rendelkezése úgy sugárzanak ki, mint a fénysugarak a középponti fényforrásból.

Ezt fejti ki Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter is a javaslatnak humanizmustól áthatott megokolásában.

A modern szociálpolitika elsőrendű feladata — úgy mond, — hogy a munkást, mint termelési tényezőt, legyen az szellemi vagy fizikai munka, a legmesszebbmenő oltalomban részesítse s ebből a szempontból kiváló súlyt helyez arra, hogy mind a szellemi, mind a fizikai munkát végzőknek a munkában eltöltött bizonyos idő után rendszeresen visszatérő pihenő, munkaszünet legyen biztosítva.

Ezt a pihenőt megköveteli a gazdasági termelés és a szellemi művelődés érdeke egyformán.

A kellő pihenés nélkül folytatott szellemi vagy testi munka ugyanis aláássa a munkaerőt és csökkenti a betegségekkel szemben a szervezet ellenálló képességét. Ez az egyik oka annak, hogy egyes veszélyes betegségek, mint a tüdővész, éppen a társadalom munkásosztályaiban szedik leginkább áldozataikat. A kellő és beosztott pihenés tehát egyik fontos eszköze a közegészségügynek, a betegségeket megelőző védelemnek, ami viszont közgazdasági téren eredményez jótékony hatásokat.

A munkaszünet által felszabaduló idő másfelől hasznosan értékesíthető a művelődés érdekében. Tanfolyamok és közérdekű előadások rendezése — mint eddigi tapasztalatok bizonyítják, kivált a fővárosban — nagy mértékben előmozdítja az iparos- és kereskedő-világ továbbkésztését és ezzel jelentékeny mértékben hozzájárul magának az iparnak fejlesztéséhez is.

Ennek a humánus felfogásnak a gyümölcse a javaslat egészében és részleteiben egyaránt s valószínűleg be is fogja váltani az ily szempontból hozzá fűződő reményeket.

* * *

A javaslat főbb intézkedéseit a következőkben ismertetjük:

A törvényjavaslat az 1891. évi XIII. t.-cikkben megállapított munkaszüneti napokon, a vasárnapokon és Szent István király napján, mint nemzeti ünnepen kívül a Gergely-naptár szerinti karácsony első napját is munkaszüneti napnak nyilvánítja. A munkaszünet, a tervezet szövegében megállapított kivételeket nem tekintve, a munkaszüneti napon legkésőbb reggel hat órakor kezdődik és megkezdésétől számítandó huszonnégy óráig, de legalább is a munkaszüneti napot követő nap reggel hat órájáig tart.

A tervezet meghatározza, hogy a kötelező vasár- és ünnepnap munkaszünet szempontjából ipari munkának

kell tekinteni minden oly munkát, amelyet áruk, nyers termények vagy félgyártmányok előállításánál, földolgozásánál, kereskedelmi forgalomba bocsátásánál és árusításánál, vagy ezekkel kapcsolatosan, vagy ezek céljaira, vagy bármilyen kereskedelmi üzlet, ügynöki, vagy közvetítői tevékenység körében nyilvánosan, vagy idegen munkaerő igénybevételével iparszerűleg végeznek.

Nem esik a törvényjavaslat rendelkezései alá az olyan ipari munka, amelyet az iparos műhelyén, üzletén vagy irodáján kívül lakásán, nem nyilvánosan és mások munkarejének igénybevétele nélkül végez. Ugyancsak nem esik a törvényjavaslat rendelkezései alá a mezőgazdasági termelés, a kert- és szőlőművelés, a selyemtenyésztés és méhészet, valamint a háziipar, ez utóbbi azonban csak akkor, ha azt idegen munkaerő igénybevétele nélkül folytatják. Ellenben az erdei termelés, valamint a mezőgazdasági és erdei termeléssel, a kert- és szőlőműveléssel, a selyemtenyésztéssel és méhészettel kapcsolatos mellékiparágak a törvényjavaslat rendelkezései alá esnek.

A tervezet megállapítja azokat az eseteket, melyekben a „föltétlenül kényszerítő okokra” való figyelemmel a munkák munkaszüneti napokon is végezhetők.

A munkaszünet alól a törvényhatóságok első tisztviselője esetről-esetre kivételt állapíthat meg, feltéve, hogy a kérdéses munka előrelátható és kiegészítő munkakerő alkalmazásával vagy más módon mellőzhető nem volt, vagy ha az illető munka elvégzését közérdekből vagy lényeges magánérdek miatt a munkaszüneti napot követő napra elhalasztani nem lehet.

A tervezet 10. §-a azokat a munkákat sorolja el, amelyek munkaszüneti napokon is minden engedély nélkül végezhetők.

A kereskedelmi üzletek munkaszünetét a tervezet olyképpen szabályozza, hogy az ipari és kereskedelmi árusítás munkaszüneti napokon — Budapest kivételével — reggel hat órától déli 12 óráig végezhető. Budapest te-

VILLANYCSILLÁROK
GYERMEK-
K O C S I K
JÁTÉKOK
DISZMŰÁRUK

NYÁRI CIKKEINK:

FÉRFIINGEK, KALAPOK, NAPERNYÓK, CSIP-
K É K. Ö V E K, KEZTYŰK, FÜRDŐRUHÁK
RENKIVÜL OLCSÓN.
PORCELLÁNSZERVICÉK, GRAMMOPONOK
BESZERZÉSI ARON ALUL

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
ZOMBOR, KOSSUTH-U.
A KÜLÖNLEGESSÉGI
TÖZSDE MELLETT.

rületén továbbra is csak a közfogyasztásra szolgáló élelmickek s ezek is csak reggel hat órától délelőtt tíz óráig árusíthatók.

A dohány, dohánygyártmányok és a dohányzáshoz szükséges cikkek árusítása tekintetében a javaslat főtartja az érvényben álló rendelkezéseket, ellenben az égetett szeszes italok árusítását korlátozza az által, hogy azok az italmérések, amelyekben az engedély szerint kizárólag égetett szeszesitalokat szabad kimérni, munkaszüneti napokon csak reggel hat órától délelőtt tíz óráig tarthatók nyitva.

A karácsony ünnepét megelőző vasárnapon a nyílt árusítással foglalkozó üzletek az egész napon nyitva tarthatók. Kivételt tesz a törvényjavaslat az országos kirakó vásárookra is.

A tervezet szerint az ipari és kereskedelmi üzletekben munkaszüneti napon három órán át vagy ennél rövidebb időn át foglalkoztatott alkalmazottnak pedig a következő hét valamely egész munkanapját, vagy a hétnek két munkanapján egy-egy teljes délelőttöt vagy teljes délutánt köteles pihenőül engedélyezni.

Minden más üzemnél a munkaszüneti napon foglalkoztatott alkalmazottnak a munkaadó minden második munkaszüneti napon teljes szünetet köteles adni s ha az alkalmazott három óránál többet dolgozik, a minden második munkaszüneti napon nyújtandó teljes szüneten kívül még a következő hét valamely munkanapján egy teljes délelőttöt vagy egy teljes délutánt köteles pihenő időül engedélyezni.

Ha az üzem természete az alkalmazottnak főlváltva minden második munkaszüneti napon való szünetelését meg nem engedi, ebben az esetben a munkaadó az alkalmazottnak, amennyiben az munkaszüneti napon három órát meg nem haladó időig dolgozik, a munkaszüneti napot követő hét valamely köznapján egy teljes délelőttöt

vagy egy teljes délutánt, ha pedig az alkalmazott három óránál többet dolgozik, egy egész munkaszüneti napot, vagy két köznapon egy teljes délelőttöt vagy délutánt köteles pihenőül engedni.

Az alkalmazott e jogairól le nem mondhat; oly megállapodás, mely az említett rendelkezéseken az alkalmazott terhére változtat, hatálytalan.

Megválasztották a patriárkát.

A patriárkaválasztó gyűlést múlt szombaton délelőtt tíz órakor nyitotta meg az egyik világi alelnök. Az utolsó ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után küldöttség ment a kir. biztosért, ki a szokásos formalitások között elfoglalván helyét az emelvényen, beszédében figyelmeztette a kongresszust öfelségének azon kívánságára, hogy olyan egyént válasszanak patriárkává, kinek megválasztása nemcsak öfelsége előtt kedvesnek, hanem a hazára és a szerb metropolita összességére nézve is kívánatosnak mutatkozik. A királyi biztos beszédét szerbül is tolmácsoltak s azután Veni Sancte-ra az alsó templomba vonultak. Istentisztelet után zárt ülésben megejtették a szavazást, úgy hogy minden egyes megyés püspök nevével ívek voltak kitéve s a kongresszusi tagok egyenkint annak a püspöknek ivére írták fel nevüket, akire szavazni akartak. A 72 kongresszusi tagközül kettő nem szavazott, a leadott hetven szavazat közül Zmejánovitsra esett 40, Nikolits Mironra 30, Bogdánovitsra egy sem. Eszerint tíz szavazattöbbséggel Zmejánovits verseci püspök lett a gör. kel. szerb patriárka. Ez az eredmény valóságos nemzetiségi tüntetés, mely abban csuesosodik ki, hogy a magyarság, a kormány és — mondhatni — a király embere egyetlenegy szavazatot sem kapott és elkövették azt a közönséges trükköt a királyi biztos jelenlétében diszszázad sortüze, ágyuk zugása s egyéb cifra parádék között. Még csak arra vagyunk kíváncsiak, vajjon a magyarelles érzelméről híres verseci püspököt a király is meg fogja-e erősíteni patriárkai méltóságában.

Leányiskoláink és az élet.

Régi közmondás szerint nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk. És mégis úgy találjuk, hogy leányaink, mikor a felsőbb iskolákból kikerülnek, vajmi keveset tudnak mind-abból, amit a gyakorlati élet megkíván tőlük.

Ennek oka abban rejlik, hogy iskoláink és főképp a tankönyvek nélkülözik a praktikus alapot.

Mindent tanulnak, csak éppen azt nem, ami az életben legszükségesebb.

Bemagolják a legtávolibb földrészek geográfiáját is, pontosan tudják, hogy Délamerika melyik indus falujában minő ruhát viselnek az indián nők, de nem tanulják meg a helyes öltözködés egészségügyi szabályait. Megtanulják a chemia legkomplicáltabb vegy-folyamatait, de fogalmuk sincs a konyha vegytanáról. A magasabb mennyiségű tanítkaiba be vannak avatva, de nem tudnak vásárolni a piacon és fogalmuk sincs a helyes háztartási beosztásról, sőt még egy ártatlan rántást sem tudnak megkavarni.

Más országokban majdnem minden helységnek van főrealiskolája, melyekben a konyhaművészet titkaiba gyakorlatilag is bevezetik a felserdült leányokat, nálunk csak egy-kettő van a fővárosban, ezeket is alig látogatják. A felsőbb leányiskolák növendékei közül alig egy százalék keresi fel őket.

Ez pedig öreg hiba!

A leány, mire a polgári iskolát befejezi, már tizennégy-tizenöt éves, hosszú ruhát visel, már-már férjhezmenetelről is álmodik, pedig talán egyszerű rántott levest se tud csinálni — a maga tudományából, mert az alatt az idő alatt, míg anyja oldalán eltanulta volna a főzés mesterségét, az iskolában magas számtant és fizikát tanult.

Oda kellene tehát hatni, hogy leányiskoláinkban a gyakorlatra nagyobb súlyt helyezzenek, hogy a leány a

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Éji harc.

Csatázom én az éjszakával,
Viaskodom ezernyi rémmel;
Amit kivált a nappal fénye,
Fakó romokba dönti az éjjel —
Viaskodom ezernyi rémmel.

Suhanva jönnek, lopva lesben,
Orozva törnek rám merészen;
A nappal minden dus reményét
Hiába védem harera készen,
Orozva törnek rám merészen.

Süvit a hangjuk, öl a gúnyjuk,
Kacagva szállnak szerte-széjjel;
A harei lázban könnyem csordul,
És ök tobzódva, dolyfős kéjjel,
Kacagva szállnak szerte-széjjel.

Munkát szeretnél — nagy merészet?
Világmegváltó áldott eszmét?
Forrhatsz a lázban kintől égve,
Nem gátolod meg ember vesztét,
Hiába kergetsz áldott eszmét.

Véred szeretnéd adni másért?
Szürke maradsz, — nem kell a véred;
Fakadhat benned büvös rejtély,
Üdvös csirája föl nem éled,
Szürke maradsz, — nem kell a véred.

A lelkem haldokolva vérzik;
Ök vidám tort ülnek köröttem
S amíg szememben véres könnyel
Vonaglom kintől elgyötörten,
Ök vidám tort ülnek köröttem.

Engländer Rezza.

A sorsjegy.

Egy szép kis gyermekeleány feküdt a zöld rácsos gyermeknyoszolyában. Arca égett a láztól, zavaros, kékes fényű nagy szemei megállottak, mintha megijedt volna valakitől. S egy percre még a heves lélekezete is elakadt.

— Ilonkám, aranyom! — nyögé mély sóhajjal az édes anya, kinek kisírt szemei, mosolygó ajkai mutatták, hogy mekkora az anyai fájdalom! — Apuska mindjárt itthon lesz. Hoz beszélő babát.

Két óra és az állam még sem ereszti haza beteg leánykájához az édes apát, mert ez a nagy állam, ki tudja, talán még tegebb.

Mosolyogva, lábujjhegyen, óvatos hajlongásokkal, melyekből kilátszik a remény és egészséges munkás fiatal férfi élet kedve — siet szeretteihez a családfő.

Megöleli szép ifju nejét, ki alig bírja a gondtól, bánattól lehajtott fejét fölemelni és egy forró csók után a kis gyermekekre tekint.

— Ilonka hogy van? — susogja az apa.

— Oh Istenem!

— Mit oh Istenem? Nem kell mindjárt olyan messzire menni. A gyermek meggyógyul, biztosra veszi a doktor, hanem mondok valamit. Hagyjuk Ilonkát, hadd pihenjen. Ha én nem félek, te se félj.

És törekszik a férj tréfával üzni el az aggodalmakat s vidámsággal mutatni meg, hogy hol kalandoznak egy államhivatalnok fellengős vágyai.

— Jer, jer, Katinkám. A sorsjegyünk!

— Oh, Istenem! Talán huzták? Ne tréfálj, az Isten megfizet. Nincs egy tisztességes tavaszi ruhám, a fekete kabátom kopott, abban már kinevetnek és tudod-e, hogy egész télen szalmakalamban jártam?!

— Hogy?

— Ugy, hogy vastagon bevontam csipkékkel, diszítésekkel, de nem bánom, csak ennek a kis lelkemnek ne legyen nagyobb baja.

— Az öreg Szováthy megálmodta, hogy

gazdasszonykodásnak legalább elemeivel megismerkedjék. De főleg arra kellene törekedni, hogy a leány iskolából hazajövének, ne gondolja, hogy a főzőkanálhoz vagy vasalóhoz nyulni bűn, nem fér össze az iskolával, mert sajnos, de tény, hogy magasabb iskolába járó leányaink idegenkednek a házi teendőktől, s összes működésük otthon abban áll, hogy a zongorához ülve eljátszának egy-egy operettdallamot vagy kuplét.

Operettdallamokból, szép kisasszonyok, nem lehet megélni! Ha bármi tűzzel játszik is, e tűz mellett nem fől meg az ebéd.

Pedig később, mikor a leány, mint fiatal asszony, a maga gazdaságába lép, késő lesz a gazdasszonykodás tudományát elsajátítani és ennek hiánya sok, igen sok kellemetlenséget fog okozni.

Ezt a hiányt sem a virtuozitás a zongorán, sem a műveltség nem pótolja és ilyen háziasszony éppen oly ferde szerepet játszik a családban, mint a férj, aki nem képes hivatását betölteni.

Mert ez esetben a nő sem tölti be hivatását.

H i r e k .

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Horvát Ferenc ujvidéki állami polgári iskolai helyettes tanítót a körmenői állami polgári iskolához segédtanítónak, Prohászka Ilona ujvidéki állami polgári iskolai helyettes tanítónak pedig az orsovai állami polgári leányiskolához segédtanítónak nevezte ki.

Kitüntetés. Kálmán Péter festőművész, bácskai földinket — akinek a vármegyei háziipari kiállításon dr. Falcione Árpád tulajdonát képező művészi kivitelű képeiben gyönyörködhetünk — a müncheni „Die Akademie der bildenden Künste“ az ezüst érdemjellel tüntette ki.

Nagylelkű adomány. Dr. Mayer Béla ny. szatmári püspök, zombori földink 4000 koronát adományozott az érseki hatóságnak azzal, hogy 2000 korona a Tanítók Háza alapítványát gyarapítsa, a többi pedig az érseki hatóság szabad rendelkezése szerint különböző jótékonycélokra fordítsa.

a sorsjegyük kijött. No, Miska pajtás. — mondom én, ha megnyerem a huszezer koronát, négy a tied belőle.

— És lehet ilyen lelketlen ember a világon, hogy mikor a felesége csupa rongy.

— De kérlek!

— Mikor nincs egy kimenő becsületos ruhája.

— De ugyan mire való az a nagy tűz?

— Mikor a cselédet nem tudjuk fizetni, mikor a szén, a fa elfogyott és mindjárt itt lesz a házbér.

— De mi az, abból igérni, ami nincs?

Aztán értsd meg...

— Anyám is álmodta, én is álmodtam — a sorsjegy okvetlenül kijön — és én, mikor nyakig ülünk az adósságban — tegnap Weisz megint itt volt a négyezer koronás váltó törlesztése miatt és te négyezer koronát csak úgy kidobsz az ablakon.

— Ne sirj, az Isten áldjon meg!

— Ne sirjak, mert négyezer koronáért nem lehet sirni — lelketlen!

— Hisz az ígélet még nem váltó.

Mondhatom, hogy tréfáltam csak.

— Apámtól is egy ilyen tréfa-fogadásért hajtották el a tehenünket. Minden szerencsétlenségünk ott kezdődik. Akkor anyámmal összeveszték; akkor apámat megütötte a guta; akkor apám négy esztendeig feküdt; akkor mindenünket elszedték — óh! A négyezer korona annyi, mintha már kidobta volna.

— Mert máshol ettél, a Picknéél ettél. Csak eredd a Picknéhez, add a tizenhatezer koronát a Picknének, én meg járjak a gyárba dolgozni, keresek egész napi munkámmal — mert tiz csillagnál többet egy nap képtelen vagyok meghorgolni — keresek negyven fillért! Tud meg, hogy ezt nem tűröm — én válok!

— No ne válj. Megyek én.

Kiküldetés. Éber Sándor bajai tanítóképezdei rajztanár abban a kitüntetésben részesült, hogy a miniszter kiküldte a folyó évi londoni nemzetközi rajzkiállításra a magyarországi tanítóképző intézetek képviselőiben.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Halm Ervin zombori földbirtokosnak Kecskeméttől Orgovány, Szabadszállás, Bugac, Mörégtől puszták és Szank nagyközség érintésével Majsáig, innen Merges, Öttömös, Atokháza és Tompa puszták érintésével Szabadkákig vezető helyierdekü vasut előmunkálati engedélyét egy évre meghosszabbította.

Athelyezés. A honvédelmi miniszter Wizinger Viktor szabadkai 6. honvédegyalozredbeli hadnagyot a balassagyarmati 16. honvédegyalozredhez helyezte át.

Jótékony hagyományok. Eigl József ótutaki apátplébános végrendeletileg 1200 koronát hagyott a futaki templomnak, 300 koronát a kalocsai nagyszemináriumnak, 300 koronát a papi nyugdíjintézetnek, 100 koronát a Szent-István-Társulatnak, 100 koronát a Szent-László-Társulatnak, 200 koronát a futaki szegényeknek. Még életében 10000 koronát adott a futaki árvaháznak és körházának alapjára.

Az őszi bérmálás rendje. Dr. Városy Gyula kalocsai érsek őszi bérmautját a következő sorrendben ejti meg: szeptember 8-án és 9-én Jánoshalmán, október 4-én és 5-én Futakon, október 6-án Ottómajor p., október 7-én Bácsalmáson. — Ezzel a rövid uttal fejezi be az érsek első nagy körutját egyházmegyéjében.

Jegyzőválasztás. Batta község képviselőtestülete a múlt héten töltötte be az üresedésben volt segédjegyzői állást Bajó Pál főszolgabíró elnökle mellett. Megválasztott Maragurszky Mátyas szenttamási lakos.

Az adóprés. Óbecséről írják: Az adóprés nálunk pénteken fejezte be működését. A kereskedők és iparosok között nagy a panasz, hogy túlságosan emelték az adót, holott a rossz gazdasági pénzügyviszonyok, meg a lépten nyomon mutató drágaság miatt pang és visszaféledik minden üzlet. Nem győzik most a sok felebbeszést gyártani a súlyos adóval megrótt emberek.

Elhunyt tanító. Felsőszentiván egyik tanítója, Neumayer József július 25-én rövid betegség után életének 61-ik évében meghalt. Az elhunyt 32 éven át volt Felsőszentiván buzgó tanítója és működésével közszerepetet, közbecsülést és hálát vivott ki magának.

Plébánosválasztás. A péterrévi megüritült róm. kath. plébánosi állásra a nép, de különösen az asszonyok mindenáron Drozdik Imre ottani káplánt, a község szülöttjét, volt öreg tanítójuk fiát akarják, de mert az még fiatal, az egyházi főhatóság aligha káldálja. A nép emiatt fel van békéjéből zavarva annyira, hogy esete-pátétól tartanak. Óbecséről esendőri erőstmény ment ki, hogy a rendet föntartsa. A választás hír szerint augusztus 10-én lesz.

Előléptetés. A m. kir. igazságügy-miniszter Sztrilich Kálmán óbecsei járásbíró-sági segédtelevkönyvvezető telekkönyvvezetővé léptette elő.

A zombori troubadourok házi-estélye. Városunk vigkedélyü ifjuságának színe-javát magában foglaló, a közelmúltban történt sikerdus nyilvános szereplése, no meg a sűrűn szolgáltatott „éjjeli zenék“ révén városunk „szépei“ körében közkedveltségnek örvendő troubadour társaság azon alkalmából, hogy „jőnevű“ primása Szondy Pista és nagybögöse, Karsay Elemér kénytelenek egyidőre „a vonót a karddal felele-relni“ (lévén nevezettek a csász. és kir. hadsereg tartalékos „lekötelezettjei“ szerk.) és a banda-koszt helyett „a császár kenyerét enni“, távozásuk alkalmával „saját külön klubhelyiségében“ július hó 31-én igen sikerült bucsulakomát rendezett. Az estély alkalmából a banda „háznagya“ a „kerthelyiséget“ lampionokkal és zászlókkal díszítve, a hosszú (kölesönbe vett.) asztalt, a közadakozásból összefolyt (de később kevésnek bizonyult.) borokkal és izletes „házilag“ kezelt hideg ételekkel megrakva, kényelmes és vendégmarasztaló otthonná varázsolta, mely látvány a legnagyobb mértékben felidézte „a szem és száj ingerét“ (különösen a „banda“ egyik „jóévtágyu“, egyebekben szerény tehetségű kontrasztjának étvágyát!) A vacsorán a troubadour társaság a következő disz- és pártoló tagjait látta vendégekkül: Szondy Mátyas, Engelthaler Ödön (Budapest), lovag Santelli Italo (Budapest), Engelthaler László (Szentés), ifj. dr. Margalits Ede (Budapest), Illin Dezső, Bencze Béla, Tomcsányi Aladár, Gruda Pál, Petrovits Milivoj, Fratricsevits János, Szücs László és Dekleva Endre urakat. A vacsora befejeztével a troubadour zenekar, vendégei szórakoztatására rögtönzött kabarét keretében előadta legujabban betanult zene- és kuplé-számaikat. A társaság állandó vig hangulat mellett éjjel után egy óráig maradt együtt.

Eljegyzés. Spitzer Herman bajmoki fakereskedő eljegyezte Weisz Leó óbecsei malombérlő leányát, Margitkát.

Isten sohase adjon az ilyen prédaembernek egy fillért, aki feleségét rongyban hagyja; aki gyermeke kezéből kiveszi a kenyeret, hogy a jóllakot idegennek adja; — tudod-e, hogy Szováthyéknak pénzük van; hogy az asszonynak annyi a ruhája, hogy a számát se tudja, hogy házat vesznek? S az én pénzből vegyék! Csak engem vert meg a teremő ilyen léha emberrel...

— Asszony, azt mondom.

— Szégyeld magad, a doktort se tudod fizetni.

— A szádat befogd!

— Talán ittál? Még azt is megérem, hogy részeges uram legyen!

— Azt mondom, a nyelvredre csomót köss.

— Mit topogsz? Felkelte azt a szegény gyermeket.

— Rágd meg a szót — csak azt mondom.

Behozták az ételt.

— Nem eszem — intett a férj kezével eltaszítólag.

— Mert máshol ettél, a Picknéél ettél.

Csak eredd a Picknéhez, add a tizenhatezer koronát a Picknének, én meg járjak a gyárba dolgozni, keresek egész napi munkámmal — mert tiz csillagnál többet egy nap képtelen vagyok meghorgolni — keresek negyven fillért! Tud meg, hogy ezt nem tűröm — én válok!

— No ne válj. Megyek én.

A férj a kis pörge kalap helyett a cylinder kalapot vette elő, fekete kabátot öltött, tiszta zsebkezdőt vett hamarosan, de dühösen, hogy iszonyu volt nézni, hogyan fúj egy dühös ember — még gallert is kötött és hogy nem találta a manchettagombjait — hát ordított. És nagy zajjal és könnyes szemekkel elrohant.

— Sándor!

Sándor vissza se néz.

— De Sáándor!

Sándor már, ki tudná, hol jár.

A sirásra, zajra, tombolásra a kis beteg leányka fölébredt, fölkapaszkodott a rácsba és nézte, hogyan marakosznak a papák; a mama hogyan fenyegetőzik az ujjával, a papa meg — a pálcájával.

És mikor a papa elment s a mama utána szaladt — ő is szegényke szaladni akart volna az ágyból — és lezuhant...

— Oh Istenem, egy sorsjegy érdemli ezt?!

Mire visszajött a családfő késő este, lehütötte, aláztatta és előre kiáltotta:

— Asszony, eladtam a sorsjegyet, ne félj most már! — hát a kicsit éppen öltöztették a koporsóhoz.

— Jaj! — csapott a homlokához a szegény apa — egy sorsjegy!

És olyan jelenet állott elő, hogy maga a miniszter is sirt volna.

Táncvizsga. Carbone János, a budapesti m. kir. operaház nyugalmazott első magántáncosa 1908. évi augusztus hó 8-án (szombaton) a városi színházban, tanítványával táncvizsgát rendez, amelyre a nagyrészt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. A táncok sorrendje: 1. Magyar szülő: Szmolenszky Lenke, Butkovits Mariska, Mátrai Aranka k. a., Szmolenszky József, Carbone Károly és Parcsitits József. 2. Gavotte: Khloyber Piroška, Amann Erzsike k. a. és Carbone Jani. 3. Japán: Michler Mariska, Hoffmann Vilma és Ágnes, Királyfalvy Jolán, Márts Dóra, Heinecz Lenke k. a. 4. Tarantella: Khloyber Alice k. a. és Szmolenszky József. 5. Spanyol: Wolf Elli k. a. 6. Styria: Incze Sarolta, Schieb Etelka k. a. és Khloyber Ervin. 7. Orosz tánc: Brankovits Ivánka k. a. és Carbone K. Ezeket a táncokat több balletben bemutatták a m. kir. operaházban is. A táncvizsgát általános táncmulatság követi. Beleptidij személyenként 2 korona, páholyjegy 8 korona, mely a táncmulatságra is érvényes. A tiszta jövedelem egy része a Rákóczi-szoboralap és a zombori szegények javára fog fordítani. Jegyek előre válthatók Kollár József könyvkereskedésében és este 7 órakor a pénztárnál. A t. páholybérlok jogai folyó hó 6-án déli 12 óráig tartatnak fenn. Az előadás kezdete 8 órakor. A koreografikus szempontból figyelemreméltó, érdekes táncvizsga megérdemli a táncművészetet mint látványosságot szerető felnőttek és a táncnak gyakorlatilag is hódoló ifjuság általános érdeklődését.

Bácsban halastó. Bácsot szélteben-hosszában a „Mosztonga” mocsaras vize veszi körül. Valamikor — a török világban — nem csekély szolgálatot tett Bács várának s a környékbeli falvak lakóinak. Nemesak ellensúlyozta és gátolta a vár bevételét, hanem áradás idején még nagy mennyiségű hallal is ellátta az embereket, ugyanígy, hogy csak a kertbe kellett kimenniük s kenyérkedvők szerint válogathattak benne akár paprikásnak, akár kirántottnak. Nagyon fordult azóta az idők ütött-kopott kereke. Lezajlottak a háborúk, nem kellett védelmül a Mosztonga, a Dunával való összeköttetést is megszüntették s így nagyot csökkent a halmennyiség a víz hiánya miatt. Most pedig egészen száraz, csak itt-ott látható egy-egy nagyobb mélyedésben csekély víz. E mélyedéseket óhajtják megnagyobbítani és halastavaknak átalakítani. Nem is olyan rossz ötlet, csak nyélbe kell ütni. S amily nagy a vállalkozó szellem a bácsiakban, bizony hamarosan híres, jövedelmező halastavakat létesítenek. Nagyon ajánlatos lenne — annak idején — balatoni halpépet hozatni, hogy ne csak szapora, hanem izletes halfajokat is hozzassanak forgalomba.

Kongrua. Apponyi Albert kultuszminiszter már a folyó évre utalványozta a katolikus lelkészek fizetését 1600 koronára kiegészítő államsegélyt. A kalocsai egyházmegye ugyancsak szükösen fogyasztja az állam pénzét, mert nálunk mindössze a katymári lelkész kap 135 koronát. A kalocsai érsek és a káptalan ennél 700-szor többet fizetnek évenként kongrua címén.

Megégett leány. Megrendítő szerencsétlenség történt Gerhárdt Sándor eszterváki földbirtokos szállásán. Varga Róza nevű 14 éves cseledeleány az égő lámpába petróleumot öntött. Öntés közben az olaj tüzet fogott s a leányra ömlött. Jajveszékkel kiáltott segítségért. Mire a házbeliek odajöttek, a leányka súlyos sérüléseitől eszméletlenül terült el a földön. Most élet-halál között lebeg.

Eltűnt szivbajos fiu. Kossuthfalváról jelenti tudósítónk, hogy özv. Faragó Zsófiának 21 éves barna arcú, fekete hajú, bajszatlan, sovány és szivbajos legényfia eltűnt. Eltűnésekor szürke, feketével foltozott nadrágot, sötétszürke kabátot, fekete posztó kalapot és egy rossz katonainget viselt. Különös ismertető jele, hogy mentében a fejét lehorgasztja. Özvegy édes anyja felkéri mindazokat, akik fiáról valamit tudnak, hogy értesítsék róla.

Asatások Bácsban. Karácsonyi János, jelenleg élő történészeinknek tán legnagyobbja, Bácsban jártában fölhitte a plébános figyelmét a u. n. török-fürdő környékének történeti jelentőségére. Evetovics János plébános indítványára a bács megyei történelmi társulat el is határozta, hogy nevezett helyen asatásokat végeztet. A kalocsai érsek az asatásokhoz megadta az engedélyt.

A fogházörök helyzete. A fogházörök nehéz felelősségteljes állást töltenek be. De javadalmazásuk nem áll arányban azzal a munkával, amit végeznek. Nekik éjjel-nappal résen kell lenniük s azonkívül életük is gyakran veszélyben forog. Az ő szolgálatuk józanságot, óvatosságot, tökéletes megbízhatóságot és nagy becsületességet igényel különben könnyen megtántorodhatnak s akkor a közbiztonság vallja kárát. Elkéseredett, furfangos, gyakran mindenre kész emberekre kell vigyázniuk, akik a fortély és ravaszság egész fegyvertárát fölhasználják, hogy megszökhessenek. A börtönörök a törvény szigorának végrehajtói, ha szolgálatba lépnek, fegyvert viselnek, mint a katonák s épp olyan fegyelem alatt állanak. Családjuknak alig szentelhetnek naponta egy-két órát, sőt gyakran megesik, hogy napokig nem látják a gyermekeiket. Az állam alkalmazottai ők is, de fizetésük még mindig nincs rendezve, pedig az élet annyira megdrágult, hogy csekély fizetésükből csak a legnagyobb gondok közt tudnak tengődni. Már pedig az ő nehéz és felelősségteljes hivatásuk folytonos éberséget követel s ha gondok bántják őket s családjukat, sohasem teljesíthetik oly pontosan a kötelességüket. Felhívjuk azért az illetékes körök figyelmét arra, hogy a fogházörök ezt már régóta megérdemelték volna, de hát eddig egyáltalán nem törődtek velük. Itt az idő, hogy a változott viszonyok folytán ez a méltányos kérésük is meghallgatásra találjon.

Fürdő látogatás. Siófokot július hó 31-ig a fürdőigazgatóság értesítése szerint 5776 személy látogatta.

Gyilkos aether robbanás. Ujvidékről írják: Végtelen kimenetelű szerencsétlenség történt péntek délután a Grossinger-féle patikában. A patikában gyakornokoskodott Ernst Jenő, Ernst János tőzsdetulajdonos fia. A gyakornok kissé mulatos természetű volt. A segédek többször figyelmeztették, midőn a laboratóriumban dolgozott, hogy nagyobb óvatossággal járjon el. Péntek délután saját vigyázatlansága és könnyelműsége folytán oly szerencsétlenség történt, melyet életével fizetett meg s szerencsétlenné tette a laboránsot is. A laboratóriumban a mondott napon Ernst Jenő kissé mámoros állapotban dolgozott s épen fel akart emelni egy 10 liter aetherrel telt hosszú nyaku üveget. A segédek figyelmeztettek, hogy az üveget nem szabad egy kézzel fogni. Alig hangzottak el a figyelmeztető szavak, az üveg a nagy nyomás következtében eltört s a kályhára esett, melyben a munkához szükséges tűz volt. Az aether felrobbant és súlyosan összeégette Ernst Jenő gyakornokot és a közelben foglaltoskodó laboránsot is. A gyakornok másnap égési sebeibe belehalt, a laboráns pedig a kórházban haldokolva fekszik. A tűz következtében a laboratóriumban levő gyógyszerek és műszerek legnagyobb része elégett s így a kár jelentékeny.

A telefondijak leszállítása. A kereskedelemügyi miniszter a helyközi távbeszélő beszélgetések díját — mindazon viszonylatokban, amelyekben az összeköttetéseket átkapcsolás nélkül, közvetlen áramközön lehet eszközölni — a rendes két koronáról 1 koronára szállította le. Ennek következtében mátl kezdve, előfizetők és nem előfizetők egyaránt, a zombor—szabadkai és zombor—eszéki és viszont való forgalomban három percenként egy koronáért folytathatnak beszélgetéseket.

Elütötte a vonat. Folyó hó 1-én, délután 2 órakor a topolyai vasuti állomáson az Ujvidék felől beérkezett tehervonat egy szabadkai lakos fekezöt elütött s egyik lábfejét teljesen levágta. A szerencsétlent Szabadkára vitték szüleihez.

Hatósági mérsárszék. A lapok a legutóbbi időkben mindenfelől hoznak híreket a husdrágaság ellen tett hatósági intézkedésekről; csak a mi hatóságunk nem tesz semmit, csak mi fizetünk még drága pénzt a legsilányabb marhahusért, mert nálunk erőlyes intézkedés helyett sokat, nagyon sokat — tanácskoznak. — Ujabbán Ada község előljárósága állított fel a husdrágaság ellen-súlyozására hatósági mérsárszékot, hogy a lakosságot megszabadítsa a mérsárosok mértéktelenül magas áraitól.

A rekruták bevonulása. A hadügyminiszterium az általános helyőrség-változás alkalmából a következőket rendelte el: Az 1906-ban sorozott magyar honosságu legénység, ha a rekruták bevonulása folytán a létszám betelik, csak az esetben szabadsággal indulhat, ha szolgálati idejét 1906. október 1-je előtt kezdte meg. Az 1905-ben sorozott katonáknak, akik jogot tarthatnak szabadsággal indulásra, de akiknek tovább szolgálása kívánatos lenne, ha önkényt tovább szolgálnak egy évig, ezért három fegyvergyakorlatot számíthatnak be. A rekrutákat az összes csapatokhoz 1908. október 6-án kell behívni a tényleges szolgálatra. Az egyéves önkénteseket, valamint a haditengerészet rekrutáit október 1-én hívják be.

Halálos fürdés. Baja városában megrendítő tragédia történt a mult szerdán. Két budapesti urileány, akik üdülés céljából lerándultak Bajára, fürdés közben a Duna hullámaiban letek halálukat. A szerencsétlenség részletei a következők: Deli Géza bajai kereskedő budapesti vendége volt a tizenkilenc éves Horváth Irén, ennek körülbelül tíz éves huga, továbbá a két leány fivére, Horváth Iván és Glazer Anna, husz éves bécsi leány. A fiatalok egy bajai ismerősük társaságában halpaprikás-kirándulásra mentek a Dunaparra. Együtt haladtak egészen a part szélére, amelyet azonban a megáradt Duna mélyen alámosott. Egyszerre Horváth Irén alatt beomlott a nedves homok s a leány a vízbe csuszott. A veszedelmet látva, Glazer Anna barátónje után ugrott, hogy kimentse a vízből; ugyanebben a pillanatban a kisebbik Horváth-leány is a vízbe esett. Most már Horváth Iván ugrott a leányok után, hogy megmentse őket. Kétségbeesett küzdelemmel igyekeztek a leányok a vízszinten tartani magukat, de a hullámok mindinkább beljebb sodorták őket. Horváth Ivánnak végre sikerült kis hugát kimenteni a habokból és partra vitte a halálra rémült teremést. Azonban a másik két leányt, Horváth Irént és Glazer Annát ezalatt teljesen eltemették a hullámok és többé föl sem vetették őket. Mindkettő a vízbefuladt s ezideig a holttestüket sem találták meg. A szerencsétlen fiatalok végzetés sorsa városzerte mély részvélet keltett.

Halálozás. Papp Károly bácskai földink, aki két év előtt vándorolt ki Amerikába, július 18-án négy napi betegeskedés után meghalt. — Pappnak nagy rokonsága van Óbecsén.

Tűz. Garán a mult héten a késő esti órákban megrémült emberek kétségbeesve szaladtak a falu vége felé, honnét óriási zür-zavar, ijedt lárma hangjai zavarták meg az éjjeli csendet. A lárma és az ijedség nőttön-nőtt, mert messziről úgy látszott, mintha egy nagy csomó ház állna lángokban, de szerencse a szerencsétlenségben, csak Keiver János háza égett oly hatalmas lángokban, hogy csak több órai fáradságos munka után sikerült a tüzet lokalizálni. Keiver háza azonban teljesen porrá égett.

Jóváhagyott alapszabály. A belügyminiszter a dávidi függetlenségi olvasókör alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Szörny malac. Versánszky József óbecsei lakosnak a göbéje 7 malacot ellett, melyek közül az egyik rendkívüli elváltozásokkal látott napvilágot. Ugyanis az egyik füle teljesen hiányzott és 7 kifejlődött lába volt. Az első balláb helyén 4 láb vált ki, míg a többiek rendesek. A malac pár óráig élt. A különös állatot spirituszba helyezték.

Nagy tűz. A múlt héten óriási tűzvész pusztított Apatin község határában a szántóföldeken. Eddig ismeretlen okból kigyulladt Kiefer és Bauer apatini földbirtokosok learatott gabonája. Ezerkét száz kereszt buza és zabtermés pusztult el. A kár meghaladja a 25000 koronát. Az apatini tűzoltóság kivonult a tűzvész színhelyére, óriási munkát fejtett ki, de a vízhiány megakadályozta az önfeláldozással dolgozó derék tűzoltók munkáját. A nagy gabonatűzben Schaubler apatini lakos cséplőgépe is elégett. A károsult gazdák közül Kiefer szenvedte a legkisebb kárt, mert termése biztosítva volt, Bauer ellenben elveszti termésének értékét, mert a biztosítást elmulasztotta.

Diákok kosztadói. A közoktatásügyi miniszter egy konkrét eset alkalmából körrendeletben figyelmezteti a középiskolák tanárait, hogy diákoknak hozzájuk kosztba felvétele körül tapintatosan járjanak el, kosztos diákok tartásától lehetőleg tartózkodjanak, azonban, ha ilyeneket mégis fölvesznek, eljárásuk ne viselje magán az üzletszerűség jellegét. Továbbá megtiltotta, hogy egy-egy lakás- és kosztadó 4 tanulóval többet ne tarthasson.

Országos vásár. A legközelebbi újvidéki országos vásár augusztus 8., 9. és 10-én fog megtartatni, melyre mindenféle állatok vészmentes helyekről való felhajtása szabályszerű marhalevéllal meg van engedve.

A feleség boszuja. Egy bajai iparos mester ugyancsak megadta az árát — hűtlenségének. Feleségét se szó, se beszéd, egyszerűen faképnél hagyta. Az asszony boszut forralt és feljelentette urát több rendbeli lopásért, amelyet még régebben követett el. A férj tagadt, de az asszony a legpozitívabb adatokkal győzte meg a nyomozó csendőrséget, mert egyenesen a lakásukra vezette őket és egyenként megmutatta a lopott holmikat.

A Dunába ugrott. Heimann János újvidéki fényképész 15 éves Aranka nevű leánya a vasuti hídról a Dunába ugrott és nyomban elmerült. Tettét állítólag reménytelen szerelem miatt követte el. A szerencsétlen leány holttestét mindeztideig nem sikerült kifogni.

Cséplőgépek veszedelme. Óbecsén rövid időn belül három cséplőgép lett a tűz áldozata. Bajai Sándor, Tóth Elek és Girics Iván gépei égtek el és velük a cséplést váró nagy mennyiségű gabona. A kár közel százezer korona.

TANÜGY.

Tájékoztató a zombori felső kereskedelmi iskoláról.

A felső kereskedelmi iskola célja az, hogy oly ifjaknak, akik a kereskedői, vagy általában a közigazdasági pályára készülnek, a nélkülözhetetlen általános műveltséget megadja és őket a jövő pályájukon szükséges szakismeretekkel ellátja.

Ez képesíti őket rövidebb gyakorlat után is már arra, hogy akár mint önálló kereskedők, akár mint nagyobb kereskedő házaknál, pénz-, ipari és forgalmi vállalatoknál alkalmazott tisztviselők, hivatásuknak kellően megfeleljenek.

A felső kereskedelmi iskola három osztályból áll. Az alsó (I.) osztályba oly tanulókat veszünk fel, akik a gimnázium, reál, vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel elvégezték; a középső (II.) és felső (III.) osztályba csakis az előző osztály elvégzése után léphet a tanuló.

A felső osztályu tanulók az iskolai év végén a vallás- és közoktatási és a kereskedelmi miniszterek képviselői jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek.

Miután egy-egy osztályba 40 tanulóval több nem vehető fel, *előjegyzéseket már a*

nagy szünet alatt fogadunk el. A rendszeres beírás azonban szeptember hó 1., 2. és 3 án történik.

A zombori illetőségű tanulók tandíja évi 70 kor., a vidékieké 90 korona, amely előleges félévi részletekben is lefizethető. Ezen kívül beírás alkalmával fizetendő: felvételi díj címén 4 korona, az országos tanári nyugdíjalapra 6 korona, az ifjusági könyvtárra 2 korona és az év végén kiadandó értesítőre 1 korona.

Előjegyzetés alkalmával a felvételi, könyvtári és értesítői díj, összesen 7 korona előre lefizetendő.

Szegény sorsu, jó előmenetelt tett tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és tankönyvekkel is ellátatnak.

Minden egyebre nézve az igazgatóság készséggel ad felvilágosítást és szívesen ajánl teljesen megbízható családokat, amelyek tanulókat teljes ellátásra elfogadnak. A helyek megválogatásánál kiváló gondot fordítunk arra, hogy tanulóink a helyben elterjedt magyar, német és szerb nyelvet otthoni társalgás útján is elsajátíthassák.

A zombori felső keresk. iskola igazgatósága.

Polgári leányiskola Zomborban.

A szeptemberben megnyíló magán polgári leányiskolába már most elfogad előjegyzéseket az intézet tulajdonosa (Krump Anna, okl. polg. isk. tanítónő, Rákóczi-ut 25.) az első és második osztályba. Akik az elemi iskola 5. osztályát végezték, kis különbözeti vizsga után a II. polgáriba léphetnek. Az évi tandíj 60, a beíratási díj 5 korona. Az iskola a legmodernebb felszereléssel ellátva, megfelelő képesítésű tanerők vezetése alatt nyílik meg.

Többek kérdezősködésére megjegyezzük, hogy a harmadik osztály ezuttal még fel nem állítható, de az intézet tanító erői készek a jelentkezőket magánvizsgálatra előkészíteni a harmadik osztály tárgyaiból is.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az alföldi betörőkirály.

A szegedi kir. ítélőtábla a múlt szerdán szenzációs bűnpörben ítelt. A vádlottak székén Oláh Farkas huszonegy éves suhanc ült, aki dacára ifju korának, egész sor betöréssel lopást követett el. Oláh Farkas a sütőmesterséget tanulta, de ahelyett, hogy a kemence előtt lapátolt és dagasztott volna, zárat, szekrényeket tört föl. Éjszakákon baltával és szuró-vágó eszközökkel járt, annak jeléül, hogy elszánt gonosztevő, aki mindenképpen zsákmányolni akar. A jeles firma Mohácson, Baján, Szabadkán, Szekszárdon működött, Bonyhád és Dombóvár között pedig a vonaton egy utazótól elrabolta a pénzt és ezüst óráját. Már háromszor volt büntetve. A tárgyaláson Oláh Farkas megrögzött, cinikus gazembernek bizonyult. Az elnök azt kérdezte tőle, mit tud védelmére fölhozni?

— Semmit.

— Hiszen tisztességes mestersége volt. Megélhetett volna belőle.

— Dehogya. A mesterek lehúzzák a munkások bőrét. A kir. ítélőtábla ezután ítélethozatalra vonult vissza és jóváhagyta a szabdkai törvényszéknek három évi fegyházra szóló ítéletét.

Szkalin Benő elítéltetése. Annak idején megirtuk, hogy Szkalin Benő volt urszentiváni községi jegyző különféle manipulációkba bocsátkozott. Váltót és okmányt hamisított. A múlt héten ítélezett felette az újvidéki törvényszék s három évi fegyházzal sújtotta.

Adományok

a Zomborban, Bács-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra.

XXV. SZÁMU KIMUTATÁS.

Át hozat 8227.32 K

298. *Ungvári m. kir. pénzügy-őrség* gyűjtőívén adakoztak: Dankányi Ferenc 50 fl., Linke Vilmos 20 fl., Mezei Gyula és társai 1 kor., Olvashatlan 30 fl., Pelzl Adolf 20 fl., Romancsik Alajos 50 fl., Schmirdt János 20 fl., Szabó János 20 fl., Szabó István 20 fl., Werez Ferenc 20 fl., összesen 3 30 K

299. *Báró Hornig Károly* püspök Veszprém, gyűjtőívén adakozott: báró Hornig Károly 20.— K

300. *Aknaszlatinai m. kir. főbánya- és sóhivatal* gyűjtőívén adakoztak: Domonkos József 2 kor., Fax Károly 1 kor., Gál János ifj. 1 kor., Herbék Károly 50 fl., Kiss Márton 40 fl., Kompóty József 1 kor., Mazalik Bazil 1 kor., Nagy Ferenc 40 fl., Novák Endre 50 fl., Novák Gusztáv 50 fl., Olvashatlan 50 fl., Olvashatlan 1 kor., Srp Károly 50 fl., Steiger Zsigmond 1 kor., Szarka József 50 fl., Sztrone Szaniszló 1 kor., dr. Teleki Kálmán 1 kor., Tóbiás János 50 fl. 14 30 K

301. *Illés Ferenc* nagyprépost Szombathely, gyűjtőívén adakozott: Illés Ferenc 6 — K

302. *Kassai m. kir. pénzügy-őrségi szakassz* gyűjtőívén adakoztak: Groholy János 10 fl., Hegedűs Béla 20 fl., Mihályi József 20 fl. — 50 K

303. *Kovács Kálmán dr.* plébános Budapest V ker., gyűjtőívén adakozott: Kovács Kálmán dr 2 — K

304. *Fogarasi m. kir. állami erdőhivatal* gyűjtőívén adakoztak: Polákovits György Sárkány 1 kor., Várnai Sándor 1 kor., összesen 2 — K

305. *Zombori felső kereskedelmi iskola* gyűjtőívén adakoztak: A zombori felső kereskedelmi iskola ifjusága 7.52 K

306. *Mannheim Ármán dr.* ügyvéd Topolya, gyűjtőívén adakozott: dr. Mannheim Ármán 5.— K

Összesen 8287.94 K

Vujevich Alajos,
pénztárnok.

HIRDETÉSEK.

Hirdetés.

Mindazok, akik a következő tanévben a helybeli tanító- és tanítónőképzőintézet növendékeit lakáson óhajtanak tartani, jelentkezzenek az alulírott igazgatóságnál legkésőbb **folyó hó 25-éig.**

Zomborban, 1908. augusztus 2.

A zombori gör. kol. szerb tanító- és tanítónőképzőintézet igazgatósága.

Gyógyszerész segéd,

Egyetemet végzett keresztény, 48 éves, erős, munkabíró, tapasztalt 30 évi gyakorlattal, szolid, szerény és józan életű, kisegítői vagy állandó állást keres. Beszél magyarul, németül, szerbül, tótul és oláhul. Mehet azonnal. Bővebbet

PLÁVECZKY SÁNDOR

gyógyszerész s.

3-2

ZOMBOR, Zöldkert-utca 9. cím alatt

Tudja

e már, hogy milyen páratlan kedvezményben részesíti előfizetőit a legjobban szerkesztett magyar ujság: az EGYET-ÉRTÉS. Nem érdektelen, ha

meg

tudja, hogy az Egyetértés hetenként egy gyönyörűen illusztrált, magas irodalmi színvonalon álló ismeretterjesztő szép-irodalmi lapot ad **ingyen** előfizetőinek, hol a

Magyarországon

és külföldön előforduló minden érdekes és nevezetes eseményt írásban és művészi kivitelű képekben örökíti meg. Az Egyetértés Vasárnapja e. melléklet

minden

száma meglepetésszámba megy, gyönyörű technikai kiállítása, nagy gond és figyelemmel szerkesztett szépirodalmi tartalma minden magyar

ember

teljes meglepedését fogja kiérdemelni s ezen ujtást mindenki örömmel fogadja, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy ezen nagy kedvezmény dacára az előfizetési ár maradt a régi: 1/4 évre **7 korona**. Tessék mutatványszámot kérni. Kiadóhivatal: Eötvös-utca 32.

27424. szám

alisp. 1908.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye alispánja a vármegye részére 1909. évre szükséges papírneműek és irodaszerek szállítására nyilvános versenyárgyalást hirdet.

A szállítandó mennyiséget az ide mellékelt kimutatás tünteti fel.

Vállalkozó tartozik a kimutatásban kitett mennyiségen felül annak 10%-áig terjedő mennyiséget is szállítani.

1. A szállítás teljesítésének határideje 1908. évi december hó 10-ike.

2. Az ajánlatok egységárrakkal teendők; százalékos árengedményt, vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Vállalkozni szándékozók az ide csatolt jegyzékhez hasonlóan összeállított jegyzékben feltüntetendő cikkeknek az árakat számokkal és betűkkel sajátkezüleg tartoznak beírni és amennyiben az illetők nem maguk a gyárosok, a jegyzékben a gyárat, melytől a cikket a szerződés tartama alatt beszerezni óhajtják, megnevezni kötelesek. Ezen beszerzési forrástól szerződéskötés esetén vállalkozó csakis előzetesen kikérendő engedély elnyerésével térhet el. A jegyzék az ajánlat elválaszthatatlan kiegészítő részét képezi.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.”

Ajánlat a 27424. alisp. 1908. számú versenyárgyalási hirdetésben kiírt papírneműek és irodai cikkekre.

3. Külföldi gyártmányok csakis a m. kir. belügyminiszter ur előzetesen kikérendő engedélye alapján szállíthatók.

A szállítandó cikkek származásának ellenőrzésére a vármegye jogosult és amennyiben megállapíthatnák, hogy azon ajánlattevő, kivel szerződés fog köttetni, nem hazai gyártmányu cikket szállítana, köteles lesz a szállított nem hazai gyártmányu árumennyiség értékének 20 (husz) százalékát a vármegye javára büntetés-kép fizetni.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye irodaigazgatójánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet) 1908. évi augusztus hó 26-ik (szerda) napjának d. e. 12 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni. Az ajánlatához a szállítandó papírneműek és irodaszerek mintái csatolandók.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1908. évi augusztus hó 26-ik (szerda) napjának d. e. 11 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a postai feladóvevény) az ajánlatához csatolandó.

A bánatpénzt az ajánlatához csatolni nem szabad.

6. A versenyárgyalás a vármegye székházának kis tanácsstermében I. emelet 1908. évi augusztus hó 27-ik (csütörtök) napjának d. e. 9 órakor fog megtartatni; a versenyárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A szállításra vonatkozó általános és részletes feltételek és az ajánlati minta Czálinger József vm. irodaigazgató hivatalos helyiségében (vm. székház I. emelet) jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta a fentnevezett irodaigazgatónál a hivatalos órák alatt szerezhető be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben meg nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

10. A szállítandó papírneműek és irodai cikkek a vármegye gazdasági választmánya által fognak átvétetni.

11. A szállítás odaitélése felett döntő hatóságok részére fentartatik azon jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassanak.

Zombor, 1908. évi július hó 30-án.

V O J N I T S .

alispán.

K I M U T A T Á S

Bács-Bodrog vármegyénél az 1909. évben szükséglendő papírneműekről és irodaszerekről.

I. csoport: papírneműek.

1. Miniszteri papír, 34/42 cm-es, 16 kgr-os (rizsma), legfinomabb, 10 rizsma á 1000 iv.

2. Fehér bordázott irodai papír, 34/42 cm-es, 11 kgr-os (rizsma), finom, 10 rizsma á 1000 iv.

Eladó bicikli.

Egy használt jó karban levő szabadon futó bicikli eladó. Bővebbet **SZADECZKY JÓZSEFNÉL** Elefánt szálloda. 2-2

Válogatott fajtisza, szabadban nevelt, törzskönyvezett **belga óriás nyulaim** közbejött akadályok miatt jutányos áron kaphatók: **Szalay Szaniszló** segédjegyzőnél **Bács-szentivánon.** 3-1

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek, valamint régi vengéimnek beesés tudomására hozni, hogy **Ujvidéken az Andrássy-utca 7. szám alatt** levő házat és a benne oo évtizedek óta fennálló oo

„Fehér hajó” szállodát

megvettem és azt teljesen átalakítva, a modern igényeknek megfelelően bocsátom a m. t. közönség rendelkezésére.

- Kényelmes szobák.
- Figyelmes kiszolgálás.
- Mérsékelt árak.
- Feltétlen tisztaság.
- A város központján.
- Izléeses italok.

Valódi pilseni sör.

20-19 Tisztelettel
ZURKOVICS GYÖRGY,
szállodás.

Eladó

egy forgatható mindkét oldalon márvánnyal ellátott **Zizula-féle billiárdasztal.** — Megtekinthető és bővebb felvilágosítás kapható a **Polgári kaszinóban Doroszlón.** 3-3

Szülők figyelmébe.

2-3 gimnáziumi vagy kereskedelmi tanulót teljes ellátásra gondos felügyelet mellett elfogad **dr. Parcsetich Árpádné** kinestári fogalmazó neje **Széchenyi-körút 15. sz.** *-3

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szögek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **mész** Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 340 korona. **Több waggon rendelésnél arendemény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár folyékony kátrány, kátránytelem és cementben, melyek a legolcsóbb árakon szereshetők be.

Tisztelettel 100-5
MERKL JÁNOS
SZOND,
Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett).

„Zombori fiu internátus.”

Értesitem a tisztelt szülőket, hogy a következő tanév kezdetével Zomborban, gimnáziumi és kereskedelmi iskolai tanulók részére **„internátust”** nyitok, mivel az eddigi **„Deák otthon”** megszűnik.

Vezetésem mellett egy főgimnáziumi és egy felső kereskedelmi iskolai bennlakó tanár fogja a tanulmányi felügyeletet gyakorolni. **Felvételi díj egész évre 30 korona** ellátási díj havi 60 korona.

Miután csak **korlátolt számban** vehetők fel növendékek, felhívom a tisztelt szülőket, hogy a felvétel iránti szándékukat **minél előbb, legkésőbb azonban folyó hó 25-ig** velem közölni sziveskedjenek.

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgálók.

KHLOYBER LAJOS,
áll. főgimn. tornatanár.

*-8

50-34

„Blickensderfer” eredeti amerikai írógép,

azonnal látható írással.

Tiszta acél- Gyönyörű Az írógép
szerkezet. szép írással. legolcsóbbja.

149-30-10 Á r a :

teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellekek a legolcsóbb árakban szállítanak.

Amerikai írodai butorok mintatelepe.

Tessék prospektust kérni!

Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képviselet Bács-Bodrog megye részére

Teltsch Gáspár,
műszer- és látványosnál Zomborban.

GOMBOS NÁNDOR

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Bácska).

*-16

Dús raktár mindenféle
jégszekrényekben (vendéglősök, mészárosok
és magánosok részére);

fürdőkádokban
és
konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti

bármilyenmű bádogárúk elkészítettnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.